

رنه دکارت

گفتار در روشِ راه بردنِ عقل و گفتار در روشِ عقل

پیام من به فرهنگستان

برگردان و نوشته

محمدعلی فروغی

انتشارات نیلوفر

فهرست

محمدعلی فروغی دولتمرد دانشمند..... ۷

گفتار در روش راه بردن عقل

گفتار در روش درست راه بردن عقل و جست و جوی

حقیقت در علوم.....	۲۵
بخش اول.....	۲۶
بخش دوم.....	۳۷
بخش سوم.....	۴۹
بخش چهارم.....	۵۹
بخش پنجم.....	۶۹
بخش ششم.....	۸۹

خطابه دفاعیه سقراط

خطابه دفاعیه سقراط..... ۱۰۹

پیام من به فرهنگستان

درآمد.....	۱۲۱
منظور از نگاشتن این نامه.....	۱۲۵
عیب زبان فارسی و چگونگی رفع آن.....	۱۲۷
نقص زبان فارسی و چاره آن.....	۱۵۳
جلوگیری از مخاطراتی که برای زبان فارسی در پیش است... ..	۱۷۷

گفتار در روشِ درستِ راه‌بردنِ عقل و جست‌وجوی حقیقت در علوم^۱

اگر این گفتار پر دراز نماید که خواندندش همه در یک هنگام میسر نباشد، می‌توان آن را شش بخش نمود. بخش نخستین ملاحظات چند در باب علوم را دربر دارد. بخش دوم: قواعد اصلی روشی که مصنف در پی آن بوده است. بخش سوم: پاره‌ای از قواعد اخلاق که از آن روش برآورده است. بخش چهارم: دلایل اثبات وجود باری و روح انسانی که بنیاد علم مابعدالطبیعه^۲ او است. بخش پنجم: ترتیب مسائل علم طبیعی که آنها را جست‌وجو کرده است، مخصوصاً بیان حرکت قلب و پاره‌ای از مشکلات دیگر که متعلق به طب می‌باشد؛ سپس تفاوتی که میان روح انسان و روح جانوران هست. و در بخش آخر گفت‌وگو می‌کند از آنچه ضرور است برای اینکه در تحقیق احوال طبیعت بیشتر پیشرفت حاصل شود، و آنچه مصنف را به نوشتن این کتاب برانگیخته است.

[1. Discours de la méthode pour bien conduire sa raison, et chercher la vérité dans les sciences (Discourse on the Method of Rightly Conducting the Reason and Seeking Truth in the Sciences)]

2. métaphysique (metaphysics)